

Plan Odnowy Miejscowości Zębowice
Gmina Zębowice

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
ZĘBOWICE
NA LATA 2008 – 2014**

Załącznik do uchwały Nr.....
Rady Gminy Zębowice
z dnia .....

Zębowice 2008r.

Spis treści: str.

I. Ogólna charakterystyka miejscowości

1.1 Położenie	3
1.2 Rys historyczny i krótkie przedstawienie wsi	3

II. Analiza zasobów wsi

2.1 Środowisko przyrodnicze	6
2.2 Środowisko kulturowe, w tym dziedzictwo religijne i historyczne	6
2.3 Infrastruktura społeczna.....	8
2.4 Infrastruktura techniczna	8
2.5 Gospodarka i rolnictwo	9
2.6 Kapitał społeczny i ludzki	9

III. Analiza SWOT

3.1 Analiza mocnych i słabych stron	9
3.2 Analiza szans i zagrożeń	10

IV. Program długoterminowy

4.1 Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego.....	11
4.2 Standard i jakość życia	12
4.3 Byt.....	12

V. Program krótkoterminowy

5.1 Projekt programu krótkoterminowego	13
--	----

Lista załączników :

Załącznik nr 1: Kalendarz imprez kulturalnych stałych opracowany przez SRW ZĘBOWICE

I. Ogólna charakterystyka miejscowości

1.1 Położenie

Wieś liczy ok.1200 mieszkańców. Siedziba gminy mieści się w Zębowicach. Jest to gmina wiejska, położona w środkowo-wschodniej części województwa opolskiego.

Od północy graniczy z gminą Lasowice od wschodu z gminą Olesno, od południa z gminami Ozimek i Dobrodzień, a od zachodu z gminą Turawa.

Odległość z Zębowic do stolicy województwa Opola wynosi 36km. Ponadto do Katowic 90km, do Wrocławia 125km. Natomiast do przejścia granicznego z Niemcami w Jędrzychowicach jest 280km. Przez Zębowice przebiega dwutorowa linia kolejowa Fosowskie-Kluczbork oraz droga kolejowa Gliwice-Poznań.

W skład gminy wchodzi 9 sołectw. Należą do nich: Kadłub Wolny, Knieja, Łąka, Osiecko, Poczołków, Prusków, Radawie, Siedliska i Zębowice.

Zębowice leżą w dorzeczu rzeki Odry i Małej Panwi. Przez obszar wsi przepływa rzeka Libawa. Znajduje ona ujście w Jeziorze Turawskim.

1.2 Rys historyczny i krótkie przedstawienie wsi

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1251 roku. Nazwa Zębowice pochodzi od nazwiska Ząb, właściciela dóbr. To właśnie za czasów Bolesława II Opolczyka w dokumentach pojawia się dziedzic z Zębowic (Sambowicz). Następni znani właściciele Zębowic to Hartwig i Herbert. Poza tym, że byli stanu szlacheckiego nic więcej o nich nie wiadomo. Za czasów Bolka V w 1447r. Zębowice stały się parafią. Wybudowano drewniany barokowy kościółek, który przetrwał do naszych czasów i obecnie znajduje się w Gliwicach. W XVII w. Posiadaczami Zębowic byli: od 1615r. Zornberg, a od 1628 – Jan ze Steblowa. Ten ostatni sprzedał wieś Wacławowi Paczyńskiemu herbu Topór. Wacław Paczyński jako właściciel Zębowice w 1657 roku ufundował dla kościoła w Zębowicach renesansową monstrancję ze srebra i pozłacaną (wys.68cm), która zachowała się do dzisiaj i jest używana w czasie wielkich uroczystości kościelnych. Dla upamiętnienia tego wydarzenia w herbie gminy Zębowice widnieje owa stylizowana monstrancja oraz herb rodu Paczyńskich – Topór. Od 1671r. kolejnym właścicielem Zębowic był Jan Blonkowski, za ich czasów odbyły się

dwie wizytacje biskupa Laurentiusa pierwsza w 1679 i druga w 1688r. Zachowane protokoły powizytacyjne są ciekawym dokumentem gdyż oprócz spraw kościelnych poruszono w nich wiele spraw dotyczących życia wsi. Proboszczem był wtedy Andreas Clava, który ukończył w Ołomuńcu filozofię i teologię, a święcenia otrzymał we Wrocławiu. W 1671 roku został wyznaczony proboszczem kościoła parafialnego w Zębowicach i filialnego w Radawiu. Był to człowiek wykształcony pilny i skromny. W Zębowicach mieszkali też Żydzi – dzierżawcy karczem w Zębowicach i Zakrzowie. Nauczyciele nadal był Paweł Piska (z zawodu kowal). W szkole uczono prawd wiary, czytania i pisania. Jeden z absolwentów studiował na uniwersytecie w Pradze. Był to Adam Wilik – Ślązak z Zębowic. Ukończył filozofię oraz teologię i został proboszczem w Ligocie Toszeckiej.

Za czasów pruskich Zębowice należały do rejencji opolskiej i landratury oleskiej. W 1748 roku w Zębowicach było 26 gospodarzy i 13 zagrodników. Płacili oni rocznie ponad 66 talarów podatku gruntowego. W 1853 roku pańszczyznę zamieniono na rentę pieniężną.

W czasach pruskich właścicielami Zębowic byli kolejno: Ludwik Franciszek Ziemecki, Jerzy Traugutt, Karol Józef Wallhofen (starosta powiatowy). Spadkobiercy Wallhlfena sprzedali wieś hrabiemu Wiktorowi Amadeuszowi von Essen-Rothenurg. Po jego śmierci, w 1834 roku posiadłości odziedziczył książę raciborski – Wiktor Maurycy Hohenlohe. W posiadaniu książąt raciborskich Zębowice pozostały do II wojny światowej. W połowie XIX wieku wieś liczyła 598 mieszkańców. Był tu pałac z początków XIX wieku, 73 domy, dwór z owczarnią, jedna katolicka szkoła dwa młyny wodne, browar, gorzelnia, warzelnia potażu dla huty szkła w Kniei na Paliwodzie, wapiennik, dwie książęce kuźnie żelaza sztabowego młotownia sztab kruszcu i świeżarka w Borowianach. Do dnia dzisiejszego niektóre części wsi noszą nazwy nawiązujące do pierwszych ośrodków hutniczych. Kolejne informacje podaje Emanuel Halama – nauczyciel katolickiej szkoły w Zębowicach i pisarz gminny. Z kroniki dowiedzieć się można, że domy we wsi kryte były gontami, rozpoczął działalność tartak, a w 1868 roku oddano do użytku linię kolejową Kluczbork – Fosowskie. W Zębowicach istniał folwark, który liczył 25352 morgi. Do folwarku należały wsie: Radawie, Prusków, Osiecko, Poczółków, Leśna, Wachów i Turza. Na początku XX wieku (1910-1911) we wsi wybudowano nowy kościół, a stary na którego utrzymanie brakowało pieniędzy sprzedano 1925 roku do Gliwic, gdzie posadowiony został na cmentarzu i służył jako kaplica cmentarna. Jego zębowickie podziemia z trumnami dziedziców i proboszczów zostały zamurowane

i przysypane ziemią. Przełom XIX i XX wieku to dla Zębownic czas rozwoju ruchu oświatowo-politycznego. Działało wtedy Towarzystwo Czytelni Ludowych, Towarzystwo Gimnastyczne Sokół, koła śpiewacze i chóry. Po I wojnie światowej, powstaniach śląskich i plebiscycie ziemia znalazła się w granicach Niemiec, a do Polski została włączona w 1945 roku po zakończeniu II wojny światowej.

Wieś Zębowice pokłada wielkie nadzieje w turystyce, z uwagi na to, że zachowała swoje walory naturalne. Mieszkańcy wsi bardzo często wychodzą ze swoimi pomysłami, które podnoszą walory estetyczne miejscowości jak również zachęcają władze Gminy do dalszego upiększenia swojej małej ojczyzny.

W Zębowicach działają: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi, OSP, LZS, Caritas, zespół Zębowiczanie, formacja taneczna „ALVARO ZĘBOWICE”, chórek „Promyki Maryi”, TSKN, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Dom Spotkań w Zębowicach jest obiektem przeznaczonym do prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej oraz organizowania różnorodnych imprez i uroczystości. Obiekt posiada własne zaplecze kuchenne. W obiekcie znajdują się: Gminna Izba Regionalna, biblioteka gminna z księgozbiorem polsko-niemieckim, kawiarenka internetowa, pracownia komputerowa na 10 stanowisk, dwie sale konferencyjne, duża sala wielofunkcyjna do organizowania m.in. dyskotek, zabaw. W budynku tym mieści się biuro Zarząd Gminny Towarzystwa Społeczno – Kulturalnego Niemców. W Domu Spotkań odbywają się również próby formacji tanecznej „ALVARO ZĘBOWICE” i zespołów.

Wieś szczyci się prężnie działającą Ochotniczą Strażą Pożarną, która nie tylko gasi pożary, ale służy pomocą przy organizowaniu różnego rodzaju imprez kulturalnych.

Młodzież męska chętnie reprezentuje wioskę na meczach piłki nożnej w tutejszym LZS-ie. Również często odwiedza siłownię, która znajduje się w budynku Gimnazjum.

Uwarunkowana geograficzno-przyrodnicze, bliskość jagodowych i grzybowych lasów, brak uciążliwego przemysłu stwarzają warunki rozwoju agroturystyki oraz urlopowego i sobotnio-niedzielnego wypoczynku.

Od kilku lat wieś Zębowice szczególnie mocno otworzyła się na współpracę zewnętrzną. Stało się to niemalże priorytetową sprawą wsi. Międzygminna orkiestra dęta Zębowice – Dobrodzień niemal każdorazowo uświetnia uroczystości w obu gminach, na swoim koncie ma również występy poza granicami naszego kraju m.in. w Niemczech w miejscowości Hann i Düsseldorf, promując ty samym naszą wieś. Orkiestra ta ściśle współpracuje również z akordeonową orkiestrą z Baden – Wittenberg, która to orkiestra gościła w Zębowicach latem 2003 roku.

II. Analiza zasobów wsi

2.1 Środowisko przyrodnicze

Klimat wsi jak całego kraju jest przejściowy. Jednak region ten należy do najcieplejszych w Polsce, charakteryzujący się wczesną wiosną, długim latem i stosunkowo krótką i łagodną zimą.

Wioska jest malowniczo położona wśród lasów, które stanowią 61% powierzchni ogólnej. Przewagę stanowią lasy iglaste. Tereny leśne wchodzą w skład chronionego kompleksu Lasów Stobrawsko – Turawskich. Okolice Zębownic, ze względu na znaczne zróżnicowanie siedlisk i zbiorowisk roślinnych, obfituje w chronione i rzadkie gatunki roślin. Przeważającą część tego obszaru porastają różnego typu zbiorowiska leśne. Wśród nich dominują bory sosnowe. Pozostała część przypada głównie na: dęby, brzozy, olchy i świerki. Spotkać też można: buk, modrzew, jodła, grab, jesion, osika, jawor i topola. Doliny rzeczne położone na terenach leśnych i związane z nimi łąki są miejscem występowania wielu gatunków zwierząt, które indziej stają się coraz rzadsze. Na łąkach możemy spotkać derkacze, czajki, bociany, konie. Wiosną, w trakcie przelotów pojawiają się tutaj stada gęsi, żurawi i łabędzi. Bogaty jest również świat ptaków zamieszkujący lasy. Żyją tu m.in.: dzięcioły, muchołówki i trzmiełojady. Do rzadkości należy dziś spotkać bociana czarnego, który tutaj ma swoje stanowiska. Na wilgotnych łąkach występuje derkacz, gatunek zagrożony w skali światowej. Spośród wielu gatunków ssaków występujących na tym terenie, do bardziej interesujących należy zaliczyć wydrę, ryjówkę aksamitną, tchórza zwyczajnego oraz łasicę łąską. Występują tu również gatunki nietoperzy, których najczęściej spotykanymi są: gacek brunatny i mopek.

Oprócz ssaków chronionych na terenach leśnych występuje duża ilość zwierzyny łownej takiej jak: jeleni, sarna, dzik, lis, borsuk, zając, kuna, gronostaj itp.

2.2 Środowisko kulturowe, w tym dziedzictwo religijne i historyczne

Bogate dziedzictwo religijne i historyczne (barokowa rzeźba kamienna św. Jana Nepomucena z I poł. XVIII w., pałac i park pałacowy z XVIII/XX wieku), tradycje i obrzędy ludowe (gaik, wodzenie niedźwiedzia, babski comber, dożynki, mikołajki, kolędowanie, literackie biesiady śląskie, noc świętojańska, odpust parafialny, obchody św. Marcina). Gwara śląska i ważne

postacie historyczne (Izydor Murek) wykorzystywane są jako zasoby własne mobilizujące wieś do działań.

Przy kościele parafialnym działa od 17-stu lat zespół dziecięcy „Promyki Maryi”, który ma w swym dorobku nawet występy u papieża Jana Pawła II.

Życie kulturalne Z-c toczy się głównie w Domu Spotkań, w którym odbywają się różne imprezy kulturalne, festyny, konkursy, zabawy i dyskoteki. Mimo, że właścicielem obiektu jest TSKN na Śląsku Opolskim służy on konsolidacji lokalnej społeczności. Oto niektóre imprezy, które służą rozwojowi tożsamości i utrwaleniu tradycji:

- 5 spotkań w ramach cyklu „ Historia Lokalna” organizowane przez DWP-N w Gliwicach. Ostatnia edycja poświęcona była dziejom szkolnictwa w gm. Zębowice od czasów najdawniejszych do roku 1944.

- Konkurs Kroszonkarski

- Wieczór legend i starych opowieści. Celem było pielęgnowanie śląskiej gwary i uchronienie jej od zapomnienia oraz promocja wiedzy o swojej małej ojczyźnie.

- 5 edycji „Wspólnego Kolędowania”

- I Literacka Biesiada Śląska

W Domu Spotkań mają miejsce spotkania i imprezy członków MN. Jednym z wyróżników tożsamości regionalnej jest gwara. Pielęgnowanie jej i starych zwyczajów i obrzędów jest jednym z celów edukacyjnych PSP i PG w Zębowicach. PG wzięło udział w projekcie Szkoła Marzeń, w ramach którego realizowana była ścieżka regionalna „Zębowice moją małą ojczyzną ”. Efektem finalnym projektu było urządzenie Gminnej Izby Regionalnej. Natomiast w PSP realizowano program „Nauczanie historii regionalnej metodą projektów”, której podsumowaniem była „Zębowicka Biesiada”.

Nasze dzieci i młodzież biorą udział w konkursach mających na celu pielęgnowanie gwary i dawnych zwyczajów:

- Woj. Konkursie „ Ze Śląskiem na ty ” w Łubnianach

- Konkurs Wiedzy o Powiecie Oleskim

W w/w konkursach uczniowie zdobywali czołowe miejsca. Prace pisane przez naszych uczniów gwarą znalazły się w zainteresowaniu pracowników UO i Zakładu Dialektologii PAN w Krakowie. Członkowie koła regionalnego tłumaczyli na śląską gwara bajki, m.in. „Jaś i Małgosia ”, czyli „Hanzlik i Gryjtka”. Prace 10 uczniów i absolwentów PG zamieszczono w II tomie książki „Ze Śląskiem na Ty”.

Realizując ścieżkę edukacyjną i program „Nauczanie historii regionalnej...”, biorąc udział w konkursach o śląskiej tematyce chronimy od zapomnienia swoją najbliższą ojczyznę, utrwalamy w języku ojców świat, który odszedł, ale jest w sercach Ślązaków.

2.3 Infrastruktura społeczna

Na terenie Zębowic znajdują się:

- ośrodek zdrowia,
- apteka,
- szkoła podstawowa,
- gimnazjum,
- przedszkole,
- stacja opieki Caritas,
- urząd pocztowy,
- bank,
- kościół parafialny,
- ośrodek kultury,
- biblioteka,
- rozwinięta sieć podstawowych usług handlowych – sklepy, bary, zakład fryzjerski, piekarnia

2.4 Infrastruktura techniczna

Zębowice jest w pełni zwodociągowane. Ścieki odprowadzone są do zbiorników przydomowych, istnieje kilkanaście przydomowych oczyszczalni. Odpady stałe transportowane są na wysypisko śmieci, poprzez firmę Remondis. Również ta sama firma zajmuje się selektywną zbiórką odpadów typu: szkło plastik, makulatura.

2.5 Gospodarka i rolnictwo

Typowo rolniczy charakter całej gminy Zębowice wskazuje na brak większych przedsiębiorstw przemysłowych. W samych Zębowicach działają tylko niewielkie zakłady rzemieślnicze, jak piekarnia oraz zakłady handlowe i gospodarstwa ogrodnicze.

2.6 Kapitał społeczny i ludzki

Zębowice posiada silną Radę Sołecką. Od czerwca 2003r. są podejmowane prace w ramach Odnowy Wsi. Od 11 maja 2004r istnieje Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Zębowice, które zainicjowali liderzy Odnowy Wsi Rada Sołecka, Wójt Gminy, OSP, nauczyciele i mieszkańcy. Skład osobowy Stowarzyszenia jest celowy. To dowód na harmonijną współpracę lokalnych organizacji i grup mieszkańców.

Informowanie społeczności lokalnej odbywa się poprzez zebrania mieszkańców wsi, sesje, tablicę ogłoszeń, gazetkę „Nowiny z Gminy”, ntu, Kulisy Powiatu, Spiker, kroniki, albumy zdjęciowe, widokówki, filmy.

Dzięki zaangażowaniu od przedszkolaków do seniorów w aktywną pracę w w/w organizacjach i stowarzyszeniach nasza wieś zachowała i dalej pielęgnuje swoją tożsamość.

7. Opis i charakterystyka obszarów – związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

Dla mieszkańców Zębowic obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno - przestrzenne jest centrum wsi w skład którego wchodzi:

- Kościół parafialny pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny posiada dla mieszkańców wielką wartość religijną. Jest to piękny neogotycki kościół, który jest chlubą mieszkańców. Problemem mieszkańców i turystów odwiedzających gminę jest brak sanitariatów, stojaków na rowery i ławek jako infrastruktury uzupełniającej do spędzania wolnego czasu. Kościół znajduje się na trasie ścieżek rowerowych oraz wpisany jest do „pakietu turystycznego” LGD Kraina Dinozaurów. Przy kościele planuje się operację „Budowa infrastruktury do spędzania wolnego czasu jako uzupełnienie istniejącej infrastruktury historycznej” .

- Zespół Pałacowo – Parkowy w Zębowicach. Pałac klasycystyczny pocz. XIXw. Budynek murowany piętrowy z półkolistym występem salonu w elewacji ogrodowej oraz portykiem na podjeździe z czterema kolumnowymi kolumnami dźwigającymi przyczółek, na elewacji frontowej. Obok pałacu znajduje się zabytkowy park. Obiekt wpisany do rejestru zabytków

- Budynek Stacji Opieki Caritas Diecezji Opolskiej – pracownicy stacji świadczą usługi pielęgnacyjne w środowisku domowym osób chorych, niepełnosprawnych, samotnych i starszych.

-Staw w centrum wsi –konieczna jest rozbudowa infrastruktury wokół stawu. Obecnie w okresie letnim organizowane są zawody wędkarskie oraz imprezy plenerowe. Inwestycja ta wpłynie na podwyższenie atrakcyjności wsi oraz podniesienie jakości życia w miejscowości. Miejsce wypoczynku i rekreacji mieszkańców i turystów. Uzupełnienie rozwijającej się działalności agroturystycznej

- „Dom Spotkań” to miejsce spotkań mieszkańców, obiekt w którym prowadzona jest działalność kulturalno – oświatowa oraz organizowane są różnorodne szkolenia, imprezy i uroczystości. Obiekt posiada własne zaplecze kuchenne, 2 sale konferencyjne oraz salę do organizowania imprez i wydarzeń kulturalnych., Gminną Izbę Regionalną, Bibliotekę Gminną, kawiarenkę internetową.

- Zespół Gimnazjalno- Szkolny – budynki oświatowe Publicznej Szkoły Podstawowej oraz Publicznego Gimnazjum w Gminie Zębowice. Miejsce edukacji młodych mieszkańców gminy.

- Hala sportowa oraz teren rekreacji i wypoczynku wraz z ogólnodostępnym placem zabaw. Obecnie funkcjonuje nowa pełnowymiarowa hala sportowa. Uzupełnieniem istniejącej infrastruktury sportowej będzie planowany projekt dotyczący utworzenia terenu rekreacyjno – wypoczynkowego w ramach którego zbudowany zostanie plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz ławki parkowe. Projekt przyczyni się do pobudzenia aktywności mieszkańców, zostanie stworzone bezpieczne miejsca wypoczynku dzieci, młodzież, dorosłych i całych rodzin.

W/w obszary i obiekty mają szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców Zębowic, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne.

III. Analiza SWOT

3.1 Analiza mocnych i słabych stron

Mocne strony:

- Rada Sołecka, liderzy Odnowy Wsi i członkowie Stowarzyszenia Rozwoju Wsi to te same osoby mające wspólny cel,
- bardzo dobre warunki do organizowania imprez kulturalnych i społecznych w Domu Spotkań wg załącznika nr 1,
- członkowie LZS i OSP chętnie wspierają wszystkie działania mające na celu odnowienie wsi,
- instytucje potrzebne do zapewnienia mieszkańcom podstawowych potrzeb – ośrodek zdrowia, apteka, Caritas, urząd pocztowy, bank, przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum, zakład fryzjerski, stacja paliw, sklepy spożywcze i przemysłowe,
- środowisko naturalne, ekologia,
- dobra współpraca z urzędem gminy i działającymi przy nim jednostkami organizacyjnymi,

Słabe strony:

- pesymistyczne nastawienie i niechęć mieszkańców do aktywizacji społecznej,
- brak środków finansowych,
- słaba umiejętność pozyskiwania funduszy unijnych,
- brak kanalizacji,
- mało różnorodna oferta spędzania wolnego czasu,
- brak miejsca do uprawiania różnych dyscyplin sportowych,
- słabo rozwinięta infrastruktura wokół stawu w centrum wsi,
- niedostateczna baza noclegowa.

3.2 Analiza szans i zagrożeń

Szanse:

- zrobienie boiska sportowego, boiska do siatkówki plażowej i kortu tenisowego co pozwoli na zwiększenie zainteresowania młodzieży i mieszkańców,
- podwyższenie atrakcyjności wsi poprzez rozbudowę infrastruktury wokół stawu w centrum wsi,

- organizowanie bezpłatnych kursów, szkoleń, prelekcji dla społecznych organizacji pozarządowych w celu zwiększenia dobrych praktyk ekonomii społecznej,
- uczestnictwo w programie Lider i Odnowa Wsi,
- wykonanie kanalizacji.

Zagrożenia:

- niestabilność gospodarki krajowej wpływa negatywnie na mniejsze społeczności – brak motywacji do pracy,
- migracje młodzieży i dorosłych w celu poszukiwania intratnej pracy,
- brak możliwości przyjęcia zbiornika wodnego,
- nikłe perspektywy na dofinansowanie projektu kanalizacji wsi.

WIZJA WSI

„...WSI SPOKOJNA, WSI WESOŁA DO PRACY I ZABAWY SKORA...”

IV. Program długoterminowy

Program długoterminowy przedstawia przedsięwzięcia do zrealizowania w latach 2008-2013. Do tego celu wykorzystamy zasoby własne i mocne strony wsi, a przede wszystkim silny potencjał ludzki. Program ten obejmuje projekty, których realizacja wzmocni wszystkie dziedziny życia na wsi.

4.1 Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego:

Cele:

- wypromowanie miejscowości,
- ochrona zabytków,
- kultywowanie tradycji i obyczajów,
- pełna integracja wielokulturowego środowiska,

Projekty:

- reklama promująca wieś „ Na grzyby, na ryby i .....”
- renowacja pomnika Jana Nepomucena i uporządkowanie terenu wokół niego,
- przyjęcie stawu w ręce stowarzyszenia,
- realizacja imprez kulturalnych zgodnych z harmonogramem opracowanym na dany rok kalendarzowy,

4.2 Standard i jakość życia:**Cele:**

- budowa infrastruktury rekreacyjnej,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej,
- poprawa wizerunku wsi,
- poprawa infrastruktury wsi,
- podniesienie poziomu integracji mieszkańców,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,

Projekty:

- budowa boiska sportowego za budynkiem OSP,
- budowa hali sportowej,
- budowa boiska do piłki plażowej,
- budowa kortu tenisowego,
- rozbudowa placu zabaw zgodnie z Projektem Zagospodarowania Wybranej Części Wsi Zębówice opracowanym przez Akademię Rolniczą we Wrocławiu,
- wytyczenie ścieżek rowerowych,
- budowa sieci kanalizacyjnej,
- budowa chodnika przy ulica Murka,
- budowa parkingu przed budynkiem ośrodka zdrowia,
- zakup samochodu specjalistycznego do wywozu odpadów komunalnych,

4.3 Byt:

Cele:

- zwiększenie zasobów majątkowych ludności poprzez wzrost zatrudnienia,
- rozwój indywidualnej działalności gospodarczej,

Projekty:

- sprzyjające warunki i ulgi dla potencjalnych inwestorów oferujących nowe miejsca pracy,
- tworzenie gospodarstw agroturystycznych,

V. Program krótkoterminowy

5.1 Projekt programu krótkoterminowego

Program krótkoterminowy odnowy wsi Zębowice który zostanie zgłoszony w najbliższym czasie do PROW, to budowa boiska sportowego za budynkiem OSP. Został on wyłoniony po przeanalizowaniu wszystkich projektów pod względem możliwości realizacji finansowych, jak i organizacyjnych.

KALENDARZ IMPREZ KULTURALNYCH STAŁYCH

Opracowany przez SRW ZĘBOWICE

1. styczeń – V Wspólne Kolędowanie (we współpracy z DFK Zębówice)
2. styczeń – Babski comber
3. marzec – Historia Lokalna „ Historia szkolnictwa w gminie Zębówice do 1945roku”
4. czerwiec – Noc Świętojańska
5. sierpień – Dni Zębówic
6. wrzesień – Dożynki
7. październik – II Śląska Biesiada Literacka
8. grudzień – Bal Sylwestrowy

4.1 Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w latach 2008-2014

Tożsamość wsi i wartość życia wiejskiego

Lp.	Nazwa projektu przedsięwzięcia jakie wykonamy/plan.	Cele jakie chcemy osiągnąć, by urzeczywistnić wizję rozwoju naszej wsi.	Przeznaczenie.	Harmonogram realizacji.	Kwota końcowa i źródło jej pozyskania (koszty szacunkowe).
1.	Reklama promująca wieś „Na grzyby, na ryby i ...”	Wypromowanie wsi jako miejsca turystycznego.	- Zwiększenie atrakcyjności miejscowości. - Poszerzenie oferty turystycznej.	2008-2014	5 000 PLN środki własne
2.	Renowacja pomnika Jan Nepomucena i uporządkowanie terenu wokół niego.	Ochrona zabytków, poprawa wizerunku infrastruktury o znaczeniu historycznym.	- Troska o infrastrukturę zabytkową. - Zwiększenie atrakcyjności miejscowości.	2008-2014	20 000 PLN - 17 500 PLN PROW 2007-2013 - 2 500 PLN wkład własny beneficjenta.
3.	Przejęcie stawu w ręce Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Zębowice.	Poprawa wizerunku infrastruktury o znaczeniu turystycznym.	- Zwiększenie atrakcyjności miejscowości. - Poszerzenie oferty turystycznej. - Poprawa wizerunku wsi.	2008-2014	60 000 PLN - 45 000 PLN PROW 2007-2013 - 15 000 PLN wkład własny beneficjenta.

4.	Promocja Gminnej Izby Regionalnej i dziedzictwa historyczno – kulturalnego.	Troska o infrastrukturę o znaczeniu historycznym i zabytkowym.	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie atrakcyjności wsi. - Poszerzenie oferty turystycznej. - Promocja gminy w regionie. 	2008-2014	10 000 PLN środki własne beneficjenta.
5.	Imprezy kulturalne integrujące społeczność lokalną /zgodnie z harmonogramem imprez/.	Kultywowanie tradycji i obyczajów, pełna integracja wielokulturowego środowiska.	<ul style="list-style-type: none"> - Wyzwolenie lokalnych inicjatyw. 	2008-2014	- 5 000 PLN środki własne.

4.2 Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w latach 2008-2014

Standard i jakość życia

Lp.	Nazwa projektu przedsięwzięcia jakie wykonamy/plan.	Cele jakie chcemy osiągnąć, by urzeczywistnić wizję rozwoju naszej wsi.	Przeznaczenie.	Harmonogram realizacji.	Kwota końcowa i źródło jej pozyskania (koszty szacunkowe).
1.	Budowa boiska sportowego za budynkiem OSP.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- Wzbogacenie infrastruktury rekreacyjnej. - Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.	2008-2014	125 000 PLN - 90 000 PLN PROW 2007-2013 - 35 000 PLN środki własne
2.	Budowa boiska do piłki plażowej oraz kortu tenisowego.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- Wzbogacenie infrastruktury rekreacyjnej. - Poszerzenie oferty turystycznej.	2008-2014	100 000 PLN - 75 000 PLN PROW 2007-2013 - 25 000 PLN środki własne
3.	Rozbudowa placu zabaw zgodnie z Projektem Zagospodarowania Wybranej Części Wsi Zębowice, opracowanym przez Akademię Rolniczą we Wrocławiu.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- Poprawa wizerunku wsi. - Podniesienie estetyki miejscowości. - Miejsce spotkań i zabaw najmłodszych mieszkańców Zębowic.	2008-2014	40 000 PLN - 25 000 PLN PROW 2007-2013 - 15 000 PLN środki własne

4.	Wytyczenie ścieżek rowerowych.	Poprawa infrastruktury o znaczeniu turystycznym.	- Wzbogacenie infrastruktury rekreacyjnej. - Poszerzenie oferty turystycznej.	2008-2014	50 000 PLN - 35 000 PLN PROW 2007-2013 - 15 000 PLN środki własne
5.	Budowa parkingu przed ośrodkiem zdrowia.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- Poprawa wizerunku wsi. - Wzbogacenie infrastruktury lokalnej.	2008-2014	75 000 PLN - 50 000 PLN PROW 2007-2013 - 25 000 PLN środki własne
6.	Kształtowanie infrastruktury centrum wsi Zębowice na potrzeby kulturalno – sportowe mieszkańców.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- Poprawa wizerunku wsi. - Wzbogacenie infrastruktury lokalnej. - Podniesienie estetyki miejscowości.	2008-2009	300 000 PLN - 225 000 PLN PROW 2007-2013 - 75 000 PLN środki własne
7.	Budowa infrastruktury rekreacyjno wypoczynkowej w Gminie Zębowice	Poprawa wizerunku infrastruktury o znaczeniu rekreacyjno - turystycznym.	- Zwiększenie atrakcyjności miejscowości. - Poszerzenie oferty turystycznej. - Poprawa wizerunku wsi.	2011-2014	25 000 PLN - 17 500 PLN PROW 2007-2013 - 7 500 PLN środki własne
8.	Utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku wraz z budową ogólnodostępnego placu zabaw w miejscowości Zębowice.	Poprawa wizerunku infrastruktury o znaczeniu rekreacyjno - turystycznym.	- Zwiększenie atrakcyjności miejscowości. - Poszerzenie oferty turystycznej. - Poprawa wizerunku wsi.	2014	99 607 PLN- - 65 009 PLN PROW 2007-2013 - 34 398 PLN wkład własny beneficjenta

9.	Budowa infrastruktury do spędzania wolnego czasu jako uzupełnienie istniejącej infrastruktury historycznej.	Podniesienie jakości życia w miejscowości.	- zwiększenie atrakcyjności miejscowości, - poszerzenie oferty turystycznej,	2014	117 000 PLN - 93 600 PLN PROW 2007-2013 - 23 400 PLN wkład własny beneficjenta
----	---	--	---	------	---